

[Aksel Larsen.]

siger: vi vil overhovedet ikke stille det forslag, vi programmæssigt er forpligtet til at stille, undlader man derved at gøre, hvad man kan, for at skabe kommende realpolitiske forudsætninger for at få det gennemført.

Iøvrigt behandler man her et forslag til lov om en sukkerordning, og det er, som handelsministeren meget stærkt har gjort opmærksom på, ikke længere som hidtil en tidsbegrænset lov. Den er ubegrænset i tid, og dermed lukker man i og for sig for tanken om nationalisering og statsovertagelse, for loven siger ikke et ord om det, og dermed har ministeren afskrevet tanken; ellers ville han have gjort loven tidsbegrænset, så man efter et kortere åremål var tvunget til at tage sagen op.

Ministeren siger, at vi er nødt til at have en langfristet ordning, og derfor foreslår han en ikke-tidsbegrænset lov. Vi er nødt til det af hensyn til sukkerfabrikkernes muligheder for at disponere og for at rationalisere, siger ministeren. Det kan jeg ærlig talt ikke indse. Det kunne sukkerfabrikkerne nemlig have begyndt på for længe siden, og den sag har vi iøvrigt i tidligere år drøftet i folketingets udvalg om sukkerordningen, vel at mærke de år, da kommunisterne var med, for når kommunisterne ikke er med i de udvalg, foregår der ikke ret meget. Der har vi drøftet det og været enige om, at det var De danske Sukkerfabrikkers fordømte fejl, at de ikke havde taget fat på dette arbejde, som var temmelig langt fremskredet på Andelssukkerfabrikken i Nykøbing, men som De danske Sukkerfabrikker var sørgeligt bagefter med.

Iøvrigt er det meget smukt at tale om den nødvendige rationalisering, men den ville nu have større interesse for mit parti, hvis man havde nogen garanti for, at denne rationalisering skabte bedre forhold for arbejderne på sukkerfabrikkerne, skabte bedre forhold for arbejderne i sukkerroemarkerne og skaffede billigere sukker, og jeg kan ikke, hverken i det, der er forelagt os her på tryk, eller i det, ministeren har sagt i sin fremsættelsestale, finde ringeste garanti for, at dette vil blive tilfældet. Det, vi behandler, er forslag til lov om en sukkerordning, men det er egentlig kun en ydre formalitet, sådan som det hele ligger. Det reelle er jo det forlig, der er sluttet mellem handelsministeren og sukkerfabrikkerne, og som altså synes at være godkendt af de borgerlige partier. Det er ikke så let for mig at gå ind på dette forlig, da jeg kun kender det gennem, hvad jeg har læst i aviserne, og

gennem de nødtørftige bemærkninger, der findes i ministerens fremsættelsestale og i bemærkningerne til lovforslaget. Men lidt kan jeg dog se af det.

Lad mig først hæfte mig ved dette med A- og B-produktionen. Ministeren finder det yderst rimeligt, at man deler produktionen i en A-produktion og en B-produktion. Der er en produktion, der vedrører sukker, og en produktion, der ikke vedrører sukker, og den produktion, der vedrører sukker, skal man have udbyttebegrænsning for — højst 5 pct. om året —, og af B-produktionen, som altså ikke vedrører sukkeret, skal man have lov til at betale så meget supplerende udbytte, som man vil, eller som man har penge til. Jeg godkender ikke det synspunkt. Jeg anser det for aldeles udelukket, at De danske Sukkerfabrikker overhovedet kunne eksistere og drive sukkerproduktion på nogenlunde fornuftig, rationel vis, hvis de ikke havde de fleste af de virksomheder, der nu, henhører under det, man kalder B-produktionen.

Lad mig tage et eksempel. Man undtager deres landbrugsejendomme og siger, de hører til B-produktionen. Hvorfor har De danske Sukkerfabrikker disse landbrugsejendomme? De har dem for at have hånd i hanke med spørgsmålet om, hvor meget det koster at avle roer. Det er ganske givet, at sukkerfabrikkerne er nødt til selv at eje nogle landbrugsejendomme, der drives som almindelige landbrugsejendomme, men med hovedvægten lagt på dyrkningen af sukkerroer. Men her kommer man og siger: nej, det skal skam ikke tælle med, det er B-produktion, det har de lov til at betale ekstraudbytte af. Eller man siger: det, de har opsparet i denne særlige fond på 20 mill. kr., skal de have lov til at forrente med 3½ pct., og disse penge skal de have lov til at bruge til ekstraudbytte, til tillægsudbytte. Det er efter min opfattelse ganske urimeligt. Disse 20 mill. kr. er tilvejebragt gennem sukkerfabrikkernes virksomhed, og jeg bestri-der derfor rigtigheden af det synspunkt, der ligger til grund for denne del af forliget.

Må jeg iøvrigt en passant rette et spørgsmål til ministeren, for der er ikke noget svar på det hverken i fremsættelsestalen eller i lovforslagets bemærkninger. Hvordan skal det gå med sukkerraffinaderiet? Såvidt jeg husker, har sukkerraffinaderiet hidtil betalt 15 pct. om året til aktionærerne. Jeg tror, at sukkerraffinaderiet også beskæftiger sig med sukker, og jeg vil gerne have at vide, om sukkerraffinaderiet skal have lov til fremtidig at betale 15 pct. i udbytte til aktionærerne. Såvidt jeg ved, er iøvrigt